

Prezidento kalba Amerikai ir pasauliui

Buvo paminėtos Baltijos valstybės

Ataskaitinėje kalboje Kongrese prez. Bush karą Persų įlankoje pavadino "sunkiu darbu laisvės labui". Svarbu pažymėti, kad prez. Bush šį karą lygino su kovomis Vietname ar Grenadoje, bet su Antruoju Pasauliniu karu. Prezidentas teigė, kad kovoje už naują pasaulio tvarką didžiausią naštą tenka JAV, tačiau ne todėl, kad amerikiečiai garbintu karą, o dėl to, kad tik JAV turi tvirtus moralinius principus bei tinkamas priemones jiems apginti. Prez. Bush pridūrė, kad šiame kare yra svarbus ne tik Kuveit'o išvadavimas, bet taip pat Saddam Hussein'o agresyvios ekspansijos sustabdymas.

Prezidentas Bush trumpai paminėjo naujausius įvykius Baltijos respublikose. Jis pasakė, kad JAV yra suinteresuotos padėti baltiečiams siekiant užsibrėžtų tikslų, tačiau pažymėjo, kad jeigu bus įmanoma, reikėtų toliau palaikyti gerus santykius su TSRS. Prezidentas pareiškė, kad TSRS pažadėjo išvesti dalį kariuomenės iš Lietuvos, Latvijos ir Estijos ir pradėti su tomis respublikomis derybas.

Pirmininkas V. Landsbergis perspėjo JAV, kad nebūtų aklaiki tikima TSRS vidaus reikalų ministro B. Pugo pažadais, nes kariškiai tebelaiiko užėmę daug svarbių pastatų.

Grįžtant prie Bush'o kalbos apie JAV vidaus reikalus, reikia pažymėti, kad jis daug dėmesio skyrė pablogėjusiai ekonomikai, pripažindamas, jog šiuo metu JAV pergyvena nedidelę recesiją. Prezidentas užtikrino, kad reiškinys yra laikinas ir į ateitį žvelgė optimistiškai. Esą padėtis pasitaisysianti be federalinės valdžios įsikišimo. Toliau Bush kartojo 1989/90 metų ekonominius planus.

Demokratų vardu kalbėjo senatorius G. Mitchell. Jis pažymėjo, kad blogis visur turi būti traktuojamas vienodai. Negerai, kai vienur jam visomis jėgomis priešinama, o kitur jo nepastebima. Senatorius paminėjo studentų žudynes Kinijoje, Centrinės Amerikos dvasininkų persekiojimus, taikių demonstrantų šaudymą Lietuvoje.

KUR STOVIME? JAV ir SSSR pozicijos Vytautas Meškauskas

Viceprezidentas Dan mūsų santykių su lenkais, Quayle pereitą savaitę, susitikęs per Norvegijos karaliaus Olefo V laidotuves su Sovietijos viceprezidentu Juriu Javlinskijumi, jam pareiškė, kad JAV niekada nepripažino ir pageidauja laisvos Lietuvos. Juo greičiau – tuo geriau. Taip jis teigė per CNN TV interview. Jo sovietų kolega jam nieko neatsakė, tačiau Quayle pridėjo, kad panašias pažiūras sovietui išreiškė dauguma į laidotuves susirinkusių dignitarų.

Vice-prezidentai savo kraštų politikai nevadovauja, tačiau jų pareiškimai vienu ar kitu klausimu yra suderinti su paties prezidento pažiūromis. Tai turint galvoje, reikia konstatuoti, kad Quayle nuėjo kiek toliau. Iki šiol JAV, tik jei kas paklausdavo, skelbėsi okupacijos nepripažinusi, tačiau dėl ateities Lietuva turėtų susitarti su Sovietija. Dabar aiškiau, negu kada nors anksčiau, nurodyta prie ko tokie susitarimai turėtų vesti.

Kaip jau ne kartą pastebėjome, užsieniečiui sunku su prasti, kodėl, kai visas pasaulis ieško vienybės, mes norime visiško išsiskyrimo. Tai ne pirmas kartas. Pasaulis nenorėjo ir negalėjo suprasti

Vasario 3 d. Clevelande posėdžiavo Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos, Vilties Draugijos valdybų nariai ir Dirvos redakcijos atstovai. Sėdi: Edita Nazaraite, Tautinės Sąjungos sekretorė Rūta Sakienė, Vilties Draugijos sekretorė Anastazija Mackuvienė. Stovi: Balys Gaidžiūnas, Jonas Kazlauskas, Tautinės Sąjungos pirmininkas Dr. Povilas Švarcas, Vilties Draugijos namų prižiūrėtojas Vladas Blinstrubas, Vilties Draugijos išdinininkas Vytautas Staškus ir Vilties Draugijos pirmininkas Dr. Vytautas Maurutis. Nuotr. Vlodo Bacevičiaus

VISIEMS DIRVOS BENDRADARBIAMS, RĖMĖJAMS, SKAITYTOJAMS IR VISIEMS TAUTINĖS SĄJUNGOS NARIAMS

Iš praėjusios savaitės Dirvos numerio žinote, kad Dirvoje vyksta ilgai brendę persitvarkymai.

Buvusieji redaktoriai – Vytautas ir Stefa Gedgaudai iš ilgai dirbto darbo pasitraukė. Vilties Draugijos valdyba pakvietė poetę, rašytoją ir dailininkę Editą Nazaraite, talkinti Dirvai, dabar su šeima gyvenančią Kanadoje ir neseniai, už eilėraščių rinkinį, kaip 1989 m. geriausią knygą gavusią aukščiausią kultūrinę premiją.

Vytautui ir Stefanai Gedgaudams Vilties Draugijos ir Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos valdyba dėkoja už ilgą metų darbą.

Mūsų visų bendrą darbą ateityje vertins istorija. O šiuo metu Vilties Draugijos valdyba ir Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos valdyba žiūri tik į ateitį. Ir dar viską, kad toji ateitis, rūpinantis išeivijos lietuvišku išlikimu ir Lietuvos nepriklausomybės pilnu atkovojoju, mus visus, išeivijoje ir tėvynėje gyvenantiems, nešų džiaugsmo atpildą.

Dirvos redakciniam darbui sutiko laikinai vadovauti Balys Gaidžiūnas. Jis rašo darbais ir politine veikla, kovojant su abiem okupantais, ir Dirvos skaitytojams ir Tautinės Sąjungos nariams nesvetimas.

Mes, visų Dirvos ir visų Amerikos Tautinės Sąjungos narių vardu, kviečiame iki šiol bendradarbiavusius Dirvoje ir toliau tą būtina reikalingą darbą tęsti. Taip pat nuoširdžiai kviečiame ir tuos, kurie dėl vieno ar kito priežasčių yra laikinai iš Dirvos bendradarbių eilų pasitraukę, grįžti atgal, Dirvos turinį stiprinti ir visiems skaitytojams padaryti naują džiaugsmą.

Vilties Draugijai vadovauti, kol bus galutinai visi reikalai sutvarkyti, išrinktas Dr. Vytautas Maurutis. Jo adresas: 8450 Bridlehurst Trail, Kirtland, Ohio 44026. Telef. 216-256-1383.

Nuo vasario 1 d. Vilties Draugijos valdyba perėmė tvarkyti visus Dirvos administracinius reikalus.

Tai tiek mes šiuo metu galime pranešti visiems Dirvos bendradarbiams, rėmėjams, skaitytojams ir visiems Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos nariams. Visus vėl kviečiame į bendrą darbą ir visiems linkime tame darbe siekti laimėjimų ne vien tik sau, bet ir visai mūsų kovojančiai tautai tėvynėje, tremtyje ir emigracijoje.

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos
ir
Vilties Draugijos valdybos

1991 vasario 3 d.

SOVIETŲ Sąjungai mūsų santykiai su lenkais buvo parankūs, jie trukdė Varšuvos svajones apie anti-komunistinį bloką nuo Helsinkio iki Bukarešto išsivystymui. (Nukelta į 2 psl.)

KUR STOVIME

Šiandien Maskvos pozicija taip atrodo. Dėl įvairių sumetimų ji nenori atsakyti Lietuvos, nors sutiktų su didele kultūrine ir ūkine autonomija, kurios apimtis dar pačiai Maskvai neaiški. Ji sutinka, kad Hitlerio–Stalino pasidalinimas zonomis buvo neteisėtas, bet savo pretenzijas į Lietuvą remia ne tuo paktu, bet Liaudies seimo prašymu priimti mūsų šalį į Sovietiją.

Paliudymui, kad to mes dabar nenorime, Maskva reikalauja referendumo – visuotinio gyventojų atsiklausimo, kurį pasektų ilgos derybos dėl turto pasidalinimo. Į padėtį nesigilinusiam užsieniečiui tai atrodo priimtina formulė. Tiesą sakant, prieš kokius 5 metus tokios perspektyvos ir mums atrodytų ne visai blogomis.

Mat tasyk pasaulinė padėtis buvo visiškai kitokia. Vyko šaltasis karas ir Maskvai nebuvo labai svarbi likusio pasaulio nuomonė apie ją. Dabar ji nori pasaulio palankumo ir ūkinės pagalbos. Atrodo, kad taip, kaip atgavome Vilnių, tik jo norėdami, dabar ateina eilė ir tikrai nepriklausomybei.

Pats prezidentas Bush savo metiniam pranešime

Kongresui (State or the Union message), buvo diplomatiškesnis už savo vice, tačiau pirmą kartą istorijoje Baltijos kraštai buvo paminėti tokia pranešime. Prezidentas pabrėžė savo susirūpinimą padėtim ten, taip suformuluodamas savo pažiūras:

"Principas, kuriuo vadovaujamės, yra paprastas, mes norime padėti pabaltiečiams pasiekti jų aspiracijas, bet ne nubauti Sovietų Sąjungą. Per paskutines diskusijas su sovietų vadovybe mums duota suprasti (we have been given representations), jei tai būtų įgyvendinta, privestų prie dalies sovietų kariuomenės atitraukimo ir dialogo tęsinimo su respublikom bei smurto sustabdymo."

Mes, žinoma, pageidautume drąsesnio pasisakymo. Turint galvoje užperėtos savaitės tvirtą Gorbačiovo pareiškimą, kad Lietuva yra vidaus reikalas, jo dabartinės 'reprezentacijos' jau reikštų artėjimą prie pažiūros, kad Pabaltijai yra jau ir tarptautinė problema.

Šiuo metu Gorbačiovas yra įsitikinęs, kad Bushas jam nedaug gali pakenkti, nes jo rankos yra surištos karu su Iraku. Saddam Hussein

no populiarumas arabų masėse kyla. Jis gali laimėti ir pralaimėjęs visas kautynes. Maskvai svarbu, kad po karo jos santykiai su arabais pagėrėtų. Užtat gal mainais už tą 'reprezentaciją', jos užs. reik. min. Bessmertnikas iš Valstybės Sekr. išsuderėjo bendrą pareiškimą, kad Irakas gali susilaukti paliaubų vien tik pažadėdamas pasitraukti iš Kuveito, o ne faktinai pasitraukęs, kaip buvo reikalaujama iki šiol.

N.Y. TIMES kolumnistas William Safire ši pirmadienį ragino Kongresą, prezidentui esant neveikiam, siųsti delegacijas į Pabaltiją padėčiai ten išsiaiškinti. Landsbergis net sutikęs apleisti savo 'tvirtovę' Vilniuje, jei galėtų ginti Lietuvos bylą tarptautiniam forumui.

Pats Gorbačiovas ir toliau lieka, kaip pasakytų Churchillis, mįslė apsupta paslapties. Iš vienos pusės jis padarė minėtą reprezentaciją, iš kitos – sustiprino KGB galią ir įvedė visose Sovietijos miestuose mišrius kariuomenės ir policijos patrulius. (Lietuvoje mūsų policija ir kariuomenė patruliuoja atskirai).

Žodžiu, Lietuvos jis dar nepasmaugė, bet ją labai spaudžia. Anot N.Y. TIMES korespondento Bill Keller, tuo jis Landsbergį kelę į Sacharovo, kaip moralinio opozicijos vado, įpėdinius. Nepaisant Gorbačiovo susidėjimo su 'tvirtos rankos' šalininkais, daug kas užsikenyje ir viduje nori tikėti, kad tai kova už išsilaikymą perestroikos išgelbėjimui. Pačioje Rusijoje dauguma tai laiko siekimu kiekviena kaina išsilaikyti soste. Jis kaip tas rusų žaisliukas 'Vania-stanka' – kaip nepaguldysi, jis vistiek atsistos.

Kaip ten būtų – esamoje situacijoje sunku laukti reikšmingų tarptautinių sprendimų. Tautos likimą ateityje nulems jos valia, o ne sąmyšyje pasirašyti popieriai, kurių pildymo vietoje nebus kam užtikrinti. Ar nereikia susiprasti su mintim, kad politika yra galimybių išnaudojimo menas, o ne galva į sieną mušimas.

APDRAUDOS reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į **OBELENIO** apdraudos įstaigą — 6028 Mayfield Road, Suite 10, Mayfield Hts., Ohio 44124. Skambinti (216) 442-6810.

VYSKUPAI IŠREIŠKĖ
SUSIRŪPINIMĄ LIETUVA

Pažangos bei Pasaulinės Taikos Skyrius sausio 18 d. spaudoje paskelbė pareiškimą Pabaltijo reikalui, kuriame be kitko, rašo:

"Pasauliui nukreipus dėmesį į karą Persijos įlankoj, mes privalome nenukreipti akių nuo smurto bei neteisimumo kurie vykdomi prieš Lietuvos, Latvijos, Estijos bei kitų tarybų Sąjungos sričių žmones. Kaip ironiška ir tragiška būtų, jeigu Tarybų valdžia, kuri pritaria jėgos panaudojimui išlaisvinti Kuwaitą, panaudotų lygiai tokią pat jėgą paneigti laisvę šitiem žmonėms."

Pareiškimą pasirašė prie Vyskupų Konferencijos veikiančios Tarptautinės politikos komisijos pirmininkas, arkivyskupas John R. Roach.

Arkivyskupas Roach tą pačią dieną atskirai parašė vyskupų vardu laišką sovietų ambasadoriui Washingtone, A. Bessmertnykui, kuriame, be kitko, arkivyskupas rašo: "Mes esame giliai susijaudinę, kad mūsų aršiausios abejonės pasitvirtino, sovietų kariuomenei įvykdant neapgalvotą ir nemoralų smurtą prieš nekaltus civilius asmenis, kurie siekia savo teisėtų apsisprendimo aspiracijų."

Mat dar prieš Kruvino sekmadienio įvykius, arkivyskupas Roach sausio 10 d. J.A.V. vyskupų vardu parašė panašų laišką, išreiškiantį susirūpinimą dėl sovietų valdžios nutarimo pasiųsti kariuomenę lietuviams gaudyti. Tame laiške arkivyskupas teigia, "iš moralinės perspektyvos, norėčiau pakartoti mūsų susirūpinimą kad teisingos žmonių apsisprendimo aspiracijos būtų garantuotos

nuoširdaus dialogo bei derybų procesu."

Sausio 14 d., sekančią dieną po Kruvino sekmadienio įvykių Vilniuje, J.A.V. Vyskupų donferencijos pirmininkas, arkivyskupas Daniel E. Pilarczyk vyskupų vardu parašė Lietuvos Vyskupų Konferencijos pirmininkui, Kardinolui Sladkevičiui, užuojautos bei solidarumo laišką. Tame laiške, arkivysk. Pilarczyk rašo: "Mes smerkiame šias pastangas smurtu užgniaužti Lietuvos žmonių teisingas aspiracijas į apsisprendimą, ir laikomės vilties bei įsitikinimo kad tos aspiracijos, taip ilgai paneigtos, galės būti ir bus nuoširdaus dialogo bei derybų procesu įgyvendintos."

Tą pačią sausio 14 d., arkivyskupas Roach parašė Valstybės Sekretoriui Bakeriui laišką, kuriame jis vyskupų vardu teigia: "Mes remiame visas administracijos pastangas imtis visų prieinamų politinių bei diplomatių priemonių, įskaitant Jungtines Tautas, Saugumo ir Bendradarbiavimo Europoje Konferenciją, bei kitas tarptautines institucijas, šitą krizę išspręsti dialogu ir derybomis, o ne tolimesniu smurtu."

Prie laiško Bakeriui, arkivysk. Roach pridėjo nuorašus minėtų laiškų kardinolui Sladkevičiui, ir ambasadoriui Bessmertnykhui.

Toronto arkivyskupas Ambrozic pasiuntė kardinolui Sladkevičiui užuojautos telegramą ir kvietė Tikinčiųjų Maldoje sausio 20 d. melsis už Lietuvą, Latviją, bei visus pasišventusius laisvei bei žmogaus orumui Tarybų Sąjungoje."

**DVI KELIONĖS Į LIETUVĄ
PER RYGĄ
IŠ BOSTONO ir NEW YORKO**
– lėktuvo kainos ten ir atgal.

\$801.00 PER KOPENHAGĄ:

Sąlygos: Oro bilieto pirkimas 30 dienų
prieš išskridimą;
Kelionės ilgis: mažiausiai 7 dienos,
ilgiausiai 21 diena.

\$855.00 PER HELSINKI:

Sąlygos: Oro bilieto pirkimas 21 dieną
prieš išskrendant;
Kelionės ilgis: mažiausiai 7 dienos,
iki 90 dienų.

Šiais skrydžiais gali pasinaudoti
asmenys vykstant į Lietuvą su iškvietais
ir tie, kurie nori keliauti privačiai.

1991

KELIONĖS Į LIETUVĄ

Nuo 7 iki 14 dienų Lietuvoje

19 įvairių maršrutų

Dauguma kelionių aplenkia Maskvą.
Maršrutai įdomūs – Šv. Velykos Lietuvoje,
Šiluvos Atlaidai, kelionė laivu
Baltijos Jūroj, Lietuva, Kopenhaga,
Varšuva, Helsinkis

KAINOS nuo \$1145.00

Smulkesnėms informacijoms ir lankstinukams, kreipkitės į

BALTIC TOURS

77 OAK ST., SUIT 4 • NEWTON, MA 02164
Tel. 617 / 965-8080 • Fax 617 - 332 - 7781

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

**MARQUETTE
FUNERAL HOME**

Marquette Funeral Home
2533 West 71st Street
Chicago, Illinois 60629
1-(312)-476-2345

Hills Funeral Home
10201 South Roberts Road
Palos Hills, Illinois 60465
708-430-4455

Visus laidotuvių namus galite pasiekti
skambindami 1-(312)-476-2345

ANTHONY B. PETKUS
DONALD A. PETKUS

Petkus Funeral Home
1410 South 50th Avenue
Cicero, Illinois 60650
708-863-2108

Petkus-Butkus Funeral Home
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois 60650
708-652-1003

DONALD M. PETKUS
LAWRENCE C. GASUNAS

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP.O. BOX 603206
CLEVELAND, OHIO 44103
Tel. (216) 431 - 6344
Fax 216 - 431 - 16146116 ST. CLAIR AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44103
THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

DIRVA (USPS 157580)

POSTMASTER: Send address changes to DIRVA
6116 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio 44103Second-class postage paid at Cleveland, Ohio • Published Weekly by
American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. • Subscription
per year \$25.00 • Single copy 60 cents.Prenumerata metams \$25.00, pusei metų \$15.00 • Atskiuro numerio
kaina 60 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu
nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Nespausdinti straipsniai grąži-
nami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

DIDŽIŲJŲ ŽMOGŽUDŽIŲ – STALINO IR HITLERIO – PAKTAS TEBEGALIOJA

Koks žmogus, tokia ir valstybė. – Tai antikinės Graikijos filosofo Platono, gyvenusio ketvirtame šimtymetyje prieš Kristų, "Respublikos" žodžiai. Jie tačiau ir šiandien tebėra nepasėję.

Platono žmogaus samprata plati ir gili. Į žmogų jis žiūri psichologine, moraline ir politine prasme, paliesdamas ir vidinio jo pasaulio plotus – jo sielą, pereinančią metafizinę plotmę, kuri turi būti sveika, gera ir graži.

Jei valstybei yra svarbus žmogus apskritai, tai juoba jai turi būti svarbus jos valdovas, nuo kurio pareina ir žmonių istorijos kelias. Jis tad turi pasižymėti išminties ir sielos gėrio bei grožio harmonija. Ir Platono "Respublikoje" valstybės valdovas turės būti filosofas. Tik jis – a philosopher-king – gali vadovauti tautai.

Tai idealu. Tačiau gyvenimiškoje tikrovėje neįmanoma, nes kur kas yra daugiau įvairių valdovų negu filosofų. Tačiau tai dar nėra didelė bėda. Užtenka, jei valdovas yra aukštos moralės, jei jam nėra svetima tai, kas gera, teisinga ir gražu, juoba kad išmintis ir jos meilė (filosofija), gėris, tiesa ir grožis tolumoje ir savo gelmėse susitinka ir susilieja vienon plotmėn.

Kur kas blogiau – labai dažnu atveju ir tragiška, – kai valstybės soste atsiduria ne karalius – filosofas, o karalius – žmogžudys. O ir tokių valdovų žmonijos istorija niekad netrūko. Jų turėjo ir

tragiškasis mūsų šimtmetis, apie kurį kalba prancūzų filosofas Maritain'as savo knygoje "Civilizacijos sutemos" (Le crepuscule de la civilisation), nurodydamas ir pagrindines šių baisiųjų sutemų priežastis: egzistenciškai susijusį su ateizmu marksizmą ir demonišką rasizmą.

O šių tragiškojo mūsų šimtmečio valdovai – žmogžudžiai – Stalinas ir Hitleris, kurių sukrečianti šmėkla dar ir šiandien tebėra neišnykusi iš istorijos horizonto. Jie – baisioji jų sutartis – panardino pasaulį kraujo mariose ir, daugeliui milijonų, ypač estams, latviams ir lietuviams, uždedami dar ir šiandien tebežvalgančius vergijos pančius.

Ir jie – abu šie valdovai – žmogžudžiai – planingai ir valstybiniu mastu žudė vyrus, moteris ir vaikus. Hitleris žudė juos koncentracijos stovyklose, o Stalinas – Solženicino aprašytuose Gulago salynuose, Sibire, kur pavergtieji išplėsti iš namų buvo vežami gyvulinuose vagonuose, marinami badu, šaldomi ir žudomi.

Pagaliau karas lyg ir baigiasi. Bet kokia baisi jo pabaiga! Niunberge teisiamas karo nusikaltėlis. Bet tik tai vienas – tik tai Hitleris. O Stalinas, užuot sėdėjęs kaltinamųjų suole, atsiunčia ir savo atstovą, apsisiautusį teisęjo toga. Dar daugiau. Jis, Stalinas, ir atlyginamas – jam paliekamos jo užgrobtos ir pavergtos tautos – Lietuva, Latvija ir Estija.

O Vakarų pasaulis, apie ku-

rio saulėleidį kalba savo atstovą, apsisiautusį teisėjo toga. Dar daugiau. Jis, Stalinas, ir atlyginamas – jam paliekamos jo užgrobtos ir pavergtos tautos – Lietuva, Latvija ir Estija.

O Vakarų pasaulis, apie kurio saulėleidį kalba savo knygoje "Vakarų žlugimas" (Untergang des Abendlandes) vokiečių filosofas Spengleris ir kuris nugrimzdęs moralinėje bedugnėje, tyli. O jei kas bent puse žodžio ir užsimena pavergtuosius, pavergėjas kuo ramiausiai atsako, kad tai jo "vidaus reikalas".

Kaip baisu, kaip neapsakomai baisu! Plėšikas įsiveržia į tavo namų vidų – ir jau jo vidaus reikalas. Ir jis pačiame dienos viduryje tave apiplėšia, kankina ir žudo tavo šeima. – Žudo sadistiniu džiaugsmu spindinčiu veidu.

Pagaliau po kelių dešimtmečių griūva Berlyno siena – realistinis amžino kalėjimo ir vergijos simbolis. Šmėsteli mirazinis laisvės vilties spindulėlis ir pavergtom Pabaltijo tautom. Užsimena apie laisvę ir jos. Bet tai, Stalino įpėdinio ir būsimo Nobelio Taikos premijos laureato žodžiais, tėra tik šunų lojimas.

Kokie baisūs žodžiai. Ir kaip puikiai jie charakterizuoja jų autorių, kaip jie ryškiai parodo, kas jis ir koks. O ir kaip atskleidžia jie jo – okupanto – sielą, kuri, jei ją galėtume pamatyti regimoje formoje, būtų sukrečiančiai baisi. – Sielą, apie kurios gėrį ir grožį kalba Platonas.

O sąžinė? Sąžinė okupanto – ir jo moralė? Apie ją tiek tėra pagrindo kalbėti, kiek ir apie sąžinę ir moralę vidurdienio plėšiko, įsiveržusio į tavo namus.

Ir sutemos – baisios sutemos – vėl užslenka pradėjusį giedrėti dangų. Jo horizonte iškyla iki sielos gelmių sukrečianti Stalino ir Hitlerio šmėkla. Atsiskleidžia ir baisioji – ir tebegaliojanti – jų, dviejų valdovų – žmogžudžių, sutartis. Pasigirsta ir dar nenuitęsęs Sibire kankinamo ir mirštančio žmogaus šauksmas.

Grasinančiai juodame horizonte iškyla ir besišypsantis Stalino įpėdinio veidas. Žengia jis per pasaulį, vienoje rankoje iškėlęs Nobelio Taikos premijos diplomą, kitoje durtuvą, sulaistytą lietuvių ir latvių kraują.

V. Kavaliūnas

**NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATA**

Prof. Plinio Correa de Oliveira, Brazilijos TFP prezidentas
Jis ėmėsi iniciatyvos organizuoti akcijos, kuri surinko
5,177,028 parašus, remiant Lietuvos nepriklausomybę

DIDŽIAUSIA, BET KADA BUVUSI PETICIJA

**PENKI MILLJONAI ŽMONIŲ REMIA LIETUVOS
NEPRIKLAUSOMYBĘ**

Kai Lietuva neseniai buvo Gorbačiovo įsakytos totalinės blokados taikiny vien už tai, kad ji paskelbė savo nepriklausomybę, prispausta kreipėsi į visą Vakarų pasaulį tikėdamasi pagalbos. Deja, viskas, ką ji gavo – buvo pasiūlymas pasiduoti sovietų spaudimui.

Gorbačioviui pradėjus spausti Lietuvą, kad ji "užšaldytų" paskelbtą nepriklausomybę vakariečių spauda pasirinko sunkiai suprantamą tylos laikyseną ir beveik nieko nerašė apie Sovietų Sąjungos okupuotą Baltijos kraštų gyvenimą.

Vakarai vieną kartą vėl nutarė Lietuvą ir jos kaimynus – Latviją ir Estiją – atiduoti į prispaudėjo rankas. Tačiau gana daug aktyvių katalikų įvairiose pasaulio šalyse nesutiko su šia gėdinga laikysena ir nutarė pakelti protesto balsą. Tai katalikai, susiorganizavę į draugiją, pavadintą Tradicijų, šeimos ir nuosavybės gynimo sambūriu (TFP). Tasai sambūris buvo įsteigtas Brazilijoje 1960 metais kovojančio rašytojo Plinio Correa de Oliveiros, buvusio kongreso atstovo ir Sao Paulo katalikų universiteto istorijos mokslų profesoriaus. Netrukus TFP universitetų studentų iniciatyva plėtėsi ir organizavosi Pietų ir Šiaurės Amerikoje, Europoje, Pietų Afrikoje ir Australijoje. Nuo to laiko sambūris visuose kraštuose kovoja ideologinėje plotmėje prieš socializmą ir komunizmą.

Prof. Plinio Correa de Oliveira iniciatyva Brazilijos TFP išėjo į didžiųjų Pietų Amerikos miestų gatves, energingai skelbdami jaunų narių balsais: "Krikščioniška Lietuva, laisva Lietuva!"

Stovėkite su pasiryžimu ir drąsa: per visą pasaulį su milijonais plakančių širdžių už savo likimą ir melskitės už nepriklausomybę". Jų kreipimasis turėjo tikslą surinkti daug parašų, remiančių Lietuvos nepriklausomybę ir visa tai įteikti Lietuvos aukščiausiosios tarybos (AT) pirmininkui Vytautui Landsbergiui.

Labai greitai į šią veiklą įsijungė ir kitos šalys taip, kad šauksmas nuaidėjo nuo Argentinos lygumų iki Niujorko dangoraižių, nuo žavio Paryžiaus per Pietų Afriką net iki tolimos Naujosios Zelandijos.

DIDŽIAUSIA PETICIJA

Jau iš pat pradžių žmonių pritarimas parašų rinkimo vajui buvo aiškus. Simpatijos nukentėjusiai Lietuvai ir pasipiktinimas agresoriumi – Sovietų Sąjunga – pradėjo atsiskleisti vakariečių tarpe. Tūkstančiai įvairios socialinės padėties žmonių įsijungė į TFP veiklą.

Nežiūrint karštos vasaros daugelyje kraštų, kur vajus pajudėjo, TFP nariai ir savanoriai neskaičiavo paaukoto laiko, o stengėsi surinkti kaip galima daugiau parašų: jie stovėjo ištisas valandas gatvėse be jokio poilsio. Kai kuriuose kraštuose jie suorganizavo keliaujančias grupes, kurios ieškojo pritarėjų, ir plėtė pačią idėją. Pvz. Portugalų TFP po to, kai vėlavos buvo sudėtos prie Mergelės Fatimos kojų, kad Dievo Motina užtartų Lietuvą, su vaju misija buvo keliauti į Madeirą ir Azorų salas.

Kai vajus pasiekė išpūdinga 3.6 milijonų parašų skaičių, Brazilijos TFP švendami paradavo Sao Paulo gatvėmis. Tuo buvo pasidžiaugę (Nukelta į 8 psl.)

Girdėta iš Vilniaus

Balys Gaidžiūnas

NAUJŲJŲ ŪKININKŲ DARBO PRADŽIA NEPAVYDĖTINA

Visi, kurie yra įsisąmoninę, ką Lietuvai reiškia žemės ūkio stiprybė ir atkursimas sunaikintas kaimas, dažnai tetraujasi, kiek tuo keliu pažengta 1990 metais.

Gyvenant toli nuo Lietuvos tokių žinių, kad ir stropiai įieškant, labai stokojama. O prašant jų atsiųsti iš Lietuvoje esančių įstaigų, arba greit neatsiliepiama, arba atsakoma, kad kai tokias žinias surinks, tada tikrai atsiųs.

Šiuo metu Lietuvoje, be esančių kolūkių ir valstybinių ūkių, pradėjo kurtis ir apie 4000 naujų ūkininkų. Tai veržlieji ir drąsieji, nebijantieji ilgų darbo valandų ir turintieji šiek tiek, kad ir minimalų kapitalą trobėsiais, įrankiais, gyvuliais, traukiamąją jėgą ar ir pinigais pradėti savarankišką ūkininkavimą.

Dažnai jie kuriasi ten, kur anksčiau gyventa jų tėvų, artimųjų, gerų kaimynų. Bet jie kuriasi plačiai išsimėtytose Lietuvos vietose, kur įsisteigusi kooperatyvinė ar ir privati mašinų naudojimo stotis galėtų jiems daug patalkinti. O kolūkio "ponai", kaip jie patys sako, į juos skersakioja. Juos užtariančių kaip ir nėra.

Dažnai net išgirsta tokius žodžius:

- Iš kur tu čia atsiradai?
- Ko tau reikia buvęs buožė?

- Kodėl tu važiuoji per kolūkio žemę, nes senojo laukų kello seniai nebėra?

Vienok, kad ir tokia, pirmiesiems savistoviams ūkininkams nepalanki aplinkuma, bet žemės gauti sąrašas pastoviai didėja. Esą, tokių prašymų jau yra apie 10.000.

Iki šiol taip buvo, kad savistoviams ūkininkams žemė buvo skiriama iš kolūkių pakraščių, taigi ne kokios rūšies. Ne taip, kaip seniau buvo, kada kaimai kūrėsi prie upelių, pamiškių, susisiekimus patogesnėse vietose. Bet ir ši bėda, šaukiant dėl netelsybės, specialistams ir naujų ūkininkų organizatoriams spaudžiant, pamažu taisosi.

Tie keturi tūkstančiai pradėjusių savistoviai ūkininkauti ir 10.000 laukiančių žemės tai dar labai mažas procentas lyginant su buvusių Lietuvoje ūkių skaičiumi.

Lietuvos nepriklausomybės pradžioje vykdytojų žemės reformoj buvo sukurta virš 40.000 naujų ūkių. Ir jie tada buvo išmėtyti tarp 234.800 iš ankščiau buvusių ūkių, kur gyveno jų giminės ir artimieji. Iš jų, bėdos atveju, jie galėjo susilaukti realios pagalbos.

Clevelande įsikūrusi, komerciniais pagrindais besitvarkanti bendrovė Mūsų Sodyba Inc. ir nori besikuriantiems savistoviams ūkininkams ateiti į pagalbą. Tik visa bėda, kad desantininkų siautėjimas tą darbą kiek sutrugdė, bet visa informacija, reikalinga tokiam darbui, renkama ir toliau.

Iš parlamento atėjo žinios, kad jie pirmiausia ir tvarkys ekonominius ir žemės nuosavybės reikalus. Taigi vėl atėjęs laikas ir mums atatinamai pasiruošti.

Norintieji į Mūsų Sodybos, Inc. darbą jungtis ir toliau informaciniais reikalais rašykite jos pirmininkui: Mr. V. Staškus, 17511 Neff Rd., Cleveland, Ohio, 44119. Telef 216-486-2475

• **LIETUVOS PREZIDENTAS** Vytautas Landsbergis sausio 30 d. priėmė iš Leningrado atvykusius JAV konsulato vadovus. Vienas iš jų dabar pastoviai apsigyvens Vilniuje ir seks visus iš Sovietų pusės Lietuvai daromus trugdymus. Iš kitų šaltinių sakoma, kad tokie JAV diplomatiniai stebėtojai paskirti visose trijose Baltijos respublikose. Ir ne po vieną, bet po du.

• **LIETUVOS VYRIAUSYBEI** dabar vadovauja Gediminas Vagnerius – pirmininkas, Zigmas Vaišvila – pirmas vicepirmininkas ir Vytautas Pakalniškis – antras vicepirmininkas.

• **ARTIMIAUSIU** laiku Lietuvoje numatyta įsteigti Lietuvos ūkininkų kredito banką. To banko paskirtis būtų paskolomis remti naujai besikuriančius privačius ūkininkus. Tokių ūkininkų šiuo metu yra apie 4000, bet manoma, kad šiais metais jų gali net kelis kartus padidėti.

• **APSKAIČIUOJAMA**, kad desantininkų siautėjimas Lietuvoje iki šio laiko yra padaręs apie 3 milijon-

nus rublių žalos, neskaitant 15 užmuštųjų.

Daugelis Vilniaus miesto aikščių, skverų ir šalių gatvių ypač apie televizijos bokštą, radijo stotį ir parlamentą paversti beveik dirbamos žemės laukais.

Į tą nuostolių sumą neįskaityta ir televizijos bokšto nuslaubimas. Dabar ten vykdomas remontas, kad paslėptų išdaužytas duris, langus ir šuvių skylės. Tą toji nuostolių suma bus žymiai didesnė.

Nuostolių sąskaita atiduos Vilniuje esančiam kariui komendantui iš anksto žinant, kad vargu jie tos sąskaitos apmokėjimu rūpinsis. Bet ateis laikas, kada reikės ją ir sumokėti.

• **WASHINGTONE** būvojęs Sovietų Sąjungos užsienio reikalų ministeris Valstybės departamento vadovui: G. Bakeriui yra pasakęs, kad Sovietai, švelnindami įtampą, iš Baltijos kraštų atitraukia dalį kariuomenės. Bet nei kokios kariuomenės nei kiek – jis visiškai neužsiminė. Tuo tarpu iš Sovietų vadovybės ateina žinios, kad nuo vasario 1 d. Sovietijos, o taip pat ir Baltijos kraštų didesniuose miestuose prasidės nuolatinis karinių pajėgų patruliavimas, kurį tvarkys KGB.

Vienok, sausio 30 ir 31 dienomis iš Maskvos buvo pranešama, kad iš Lietuvos išvedami visi desantininkai ir 2/3 vidaus reikalų kariuomenės. Tik nepasakyta, kiek tos 1/3 kariuomenės sudaro dar ir toliau liekantis Lietuvoje.

Iš Lietuvos AP žinių agentūros korespondentas rašo, kad Lietuvos prezidentas V. Landsbergis jam sakęs, jog visi sausio 13 d. ir vėliau užimti pastatai, ypač televizijos ir radio stotis, kurie Lietuvai labai reikalingi, tebėra sovietų kariuomenės užimti. Jis, apie kariuomenės pasitraukimą pasakys tik tada, kada jie iš tų pastatų pasitrauks.

Vyt. Landsbergis taip pat minėjo, kad nežinot Lietuvos vėl padarytų didelių materialinių nuostolių, 15 nužudytų ir virš 300 sužeistų, Lietuva su Sovietų Sąjunga vistiek siekia derybų, kad santykiai sunormuotų ir žmonės vėl dirbtų atstatomąjį darbą, o naktimis ramiau miegotų.

• **Į RUSIJOS** respubliką, ekonominėms deryboms ir prekybos sutartį pasirašyti, iš Lietuvos buvo išvykusi specialiai sudaryta komisija, kuriai vadovauja Česlovas Stankevičius.

Tokios derybos ir prekybos sutarties pasirašymas prieš metus ar pusmetį turėjo geresnes sąlygas. Kadangi visa Sovietų Sąjungos ekonomija pastebimai smunka, tai ir su žaliavomis, kurių Lietuvai labai reikia, dabar sunkiau. Tuo tarpu Rusijos didiesiems miestams – Maskvai ir Leningradui reikia iš Lietuvos daugiau maisto gėrybių.

Prieš atiduodant šias žinias spausdinti buvo pranešta, kad toji sutartis jau paruošta ir greit bus pasirašyta. Sutarties tekstą gerai peržiūri tokių sutarčių specialistai, kad joje nebūtų jokių tolimesnių įtarinėjimų, kad joje esą ir palinkimų į federaciją su Rusijos respublika.

• **PASAULIO** lietuvių sporto žaidynėse, kurios šių metų vasarą bus Lietuvoje, žinoma, jei ten sovietai nesuorganizuos kokių naujų velniavų, dalyvaus apie 500 sportininkų. Tam reikalui Lietuvos vyriausybė yra paskirusi 1.5 milijono rublių.

Ta pačia proga įdomu prisiminti, kad Lietuva pasidariusi krepšinio žvaigždžių aprūpintoja daugeli kraštų. Šiuo metu iš Lietuvos kituose kraštuose krepšinių žaidžia apie 50 geriausių Lietuvos krepšinininkų ir trenerių darbą dirba 5 treneriai.

• **SAUSIO 28 D.** Vilniaus – Kauno autostradoje, važiantis automobilį, desantininkai pašovė 20 m. studentą Joną Tautkų. Kulka įstrigo galvoje ir jis, be sąmonės, buvo paguldytas ligoninėje. Sausio 30 d. jis ir mirė. Taigi desantininkų Lietuvoje nuo šviltų jau mirė 15-ta auka.

Vasario 2 d., dalyvaujant tūkstančiams lietuvių, nuo žaidžų miręs Jonas Tautkus, iš Švento Petro, Povilo bažnyčios, buvo palaidotas Rusų kapinėse.

1991-ieji – PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESO METAI!

Mieli lietuviai! Pradedame naujus metus. Kaip visuomet, dedame daug vilčių, kad mūsų svajonės, bent jų dalis, virstų tikrove. Taip pat ir planuojame, nes žinome, kad tik pastangų ir tvarkingo darbo dėka dauguma mūsų svajonių gali išsipildyti.

Mes, jau trys metai kaip planuojame ir dirbame VII-PLJ Kongreso rengimo organizavime. Ir šiais metais jis virs realybe. Gruodžio 18 d. Buenos Aires mieste įvyks jo atidarymas. Dalyvaus 120 atstovų iš maždaug trylikos kraštų. Prie jų prisidės, pirmą kartą, ir jaunimo atstovai iš Lietuvos. Kongresas tęsis Urugvajuje, ir Brazilijoje, kur sausio 8 d. 1992 metais įvyks jo uždarymas.

Kaip Kongresas pavyks, priklausys dalinai nuo mūsų darbo, nuo jo paruošimo ir mūsų organizacinio sugebėjimo. Taip pat priklausys nuo atstovų darbo, nuo jų pasiruošimo ir sugebėjimo tinkamai išnagrinėti, apsvarstyti jiems patiektus ir visiems rūpimus klausimus, tolimesnio darbo gaires. Ir be to, Kongreso pasisiekimas priklausys taip pat nuo Jūsų, tai yra nuo visos lietuvių visuomenės pritarimo, paramos ir dalyvavimo visokiais būdais: prisidedant prie organizacinio darbo kiekviename krašte, remiant jo darbą aukomis, dalyvaujant kaip dalyviai ar kaip turistai. Bet koks jūsų dalyvavimo būdas yra mums reikalingas. Norime pajusti, kad čia tikrai bus viso pasaulio lietuvių susibūrimas, susijungimas bendram tikslui, mūsų tautinės vienybės išlaikymui.

PIRKDAMI AR PARDUODAMI NAMUS FLORIDOJE

Ft. Lauderdale ir kitose Atlanto apylinkėse, kreipkitės pas EDMUNDĄ CAPĄ, Century 21 - Choice Realty. Tel. (305) 943-0946 arba 1-800-462-3028.

RITA MATAS - Broker - G.R.I. - C.R.A.

MATAS REALTORS

2412 CEDARWOOD ROAD
PEPPER PIKE, OH 44124
(216) 473-2530

18021 MARCELLA ROAD
CLEVELAND, OH 44119
(216) 486-2530

ADV. VYTAS MATAS - teisinis patarėjas

TOKS BUVO NEUŽMIRŠTAMAS TUMAS – VAIŽGANTAS...

Pergalės – Lietuvos Rašytojų Sąjungos mėnraštis, 1990 metų 10-tame numeryje, paskelbė Kazimiero Skėbėros prisiminimų pluoštą apie kanauninką Juozą Tumą – Vaižgantą. Jie tikrai įdomūs, todėl svarbesnę jų dalį čia spausdiname. **Red.**

Pirmą kartą iš labai arti pamačiau Vaižgantą 1920 metais pirmininkaujantį Lietuvos Šaulių Sąjungos suvažiavime. Mat jis ir šios sąjungos žurnalą "Trimitas" redagavo, ir 1920 m. "Trimito" 2-jame numeryje įdėjo savo įdomų straipsnį "Pulti ar gintis", kuris suvažiavime sukėlė neužtarnautų diskusijų. Pirmiausia jam priekaištavo visuomeninkai, kam Tumas, būdamas dvasininkas, ėmėsi strateginės temos, o kariškiai – kad jis vargu ar kompetentingas karo klausimais. Aš, sėdėdamas kamputy, pamačiau, kaip tas guvus ir visados optimistiškas žmogus su triko, nors buvo teisus. Šokau jį ginti, nes ką tik buvau grįžęs iš Širvintų – Giedraičių fronto. Įrodžiau, kad nors Vaižgantas nesimokęs karo akademijoje ir net šautuvo rankoj neturėjęs, o karo meno psichiką suvokiąs geriau nei tie... kurie parako neuostę.

Vaižgantas pašoko, pribėgo prie manęs, apkabino ir sušuko:

– Taigi tu, bratok, sodžiaus vaikas, o pašnekėjai kaip jenorolas. Maledec!..

Nuo tol su "Pragiedrulių" autorium tapom ne tik pažįstami, o ir bičiuliai, nors jis buvo Lietuvos Saulė, o aš menkutis sodžiaus vabalėlis.

Paskiau Vytauto Didžiojo universitete klausiau jo įstabių epopėjų apie "draudžiamąjį laikotarpį". Labai gilios ir išsamios buvo Vaižganto paskaitos apie Valančių, Baranauską, Maironį, Vienažindį, Strazdą, V. Kudirką ir kt., nors kalbėjo be jokių užrašų ir jų neturėjo.

Kartą, nutraukęs paskaitas, klausia manęs... "Taigi, Kazimierėli (taip mane vadindavo), aš nesuprantu, ką tu ten darai? Žiūriuos, manšnekant, tu mane stebi ir kar-

tu kažką rašai popierių. Tai ką ten rašai, jei nematai?.." Aš susigriebiau ir sakau: "Kanauninke, aš čia turiu vieną paslaptį, kuri vadinasi stenografija. Aš klausau ir Jus akimis seku, o ranka užrašinėju, ką pasakėt. Po paskaitos šituos jeroglifus parsinešiu namo ir perrašysiu į tinkamą sąsiuvinį. Ten gi tu, bratok, man išradimą padarei. Aš va čia jums pašnekėjau, o pats sau nieko neturiu. Gi kada nors visa tai reikėtų išleisti. Tai jau tu, brol mano, paskolinsi man savo užrašus", – prašė. Žinoma, pas koliniau. Ir apie Valančių, Baranauską, Maironį, ir kitus savo užrašus.

Ne tik aš, bet ir dauguma humanitarinio mokslo studentų auditorijoje Vaižgantą vadino kanauninku, o ne profesorium, docentu ar dėstytoju. Kodėl? Todėl, kad kartą viena studentė, kreipdamasi į dėst. J. Tumą, pasakė: "profesoriau". Jis ją nutraukė ir pasakė: "Mergyte, aš ne profesorius, aš ne mokslinčius, aš jums mokytojas... Va, mane paprašė, kad aš su jumis kalbėčiaus. Ir kalbuos. Niekas manęs neklausė, ar aš mokėsiu, ar sugebėsiu, ar aš tam labai atsakingam darbui tinku, ar ne... Mergyte, prisimeni Vaižganto Mykoliuką?" Toji paraudusi pasakė, kad prisimena labai gerai. Tai va, aš tasai Mykoliukas. Visų siuntinėjamas, visiems pavaldus, visiems privalai būti paslaugus, ba nebūsi geras. Va, šitaip. Aš joks mokslininkas... Bet su jumis, čia visais susirinkusiais, kalbėtis noriu, nes jumis – jaunimą, dorą ir kilnų jaunimą, labai myliu. Va, šitaip..." – rimtai paaiškino.

Nuo tol mes visi Juozą Tumą – Vaižgantą taip kanauninku ir vadindavom.

Dirbau "Lietuviškosios Enciklopedijos" redakcijoje. Kartą užėjau pas kilnųjį Vaižgantą kažko paklausti. Man tik išėjus kambarin, jis staugė lyg didžiausią sensaciją sako:

– Žinai, kad Kazį Borutą paleido. Aš dėl jo buvau pas prezidentą...

– Betgi jis eseras, aušrininkas, – sakau.

– Tegul jis bus ir anarchistas, bet ne padlecas, – kietai pasakė. Kadangi Vaižgantas labai mylėjo jaunimą, ypač kūrybinį jaunimą: poetus, rašytojus, aktorius, tai ir užkliuvo jų.

– Kazys Binkis. Didelis talentas. Lietuviškas Puškinas... Tokių eilių ir Maironis neparašė. Ale visokiom ten bizdeliūškom tokį talentą išeikvojo.

– Salys Šemerys prieksperimentavo taip visokių balabaičių. Bet jis didelis talentas ir, kaip susitupęs ar pavargs nuo eksperimentų, bus poetas.

– Arba va tas, su svetima pavarde – Kossu Aleksandriškis, genialus vaikas. Žiūriu – va kaip jis gieda: "Augo sode serbenta, ašarinėm kekėm. Buvo meilė taip šventa – niekam nepasakėm". Va, brol mano, kur poezija!

– Arba va. tas maziukas berniukėlis Jakubėnas. Kaip jis su vaikais – čyru-vyru. Skaitai ir prisimeni, koks buvai geras, nerūpestingas vaikas. Ir koks buvai laisvas!

– A, Miškinis. Graudus ir labai mielas tas mūsų aukštaitis. Tik nedaug rašo.

– O Kazimierui Inčiūrai trukdo tas jo dvilypumas. Ir aktorystė. Radijo diktoriaus jis nepakeičiamas. Be to, ir poezija, ir romanai... Išblaško... O talentas jis didelis.

– Juozas Tysliava, gražus, mudrus ir talentingas berniokas. O savo poezijos deklamatorius – kaip Demostenas! "Šiapus jūrų varpai, vakariniai varpai, o anapus – sidabro rytojais. Vai kodėl taip anksti mano laimę karpai, svetimųjų šalių mylimoji?"

Šitą nuostabų eilėraščių girdėjau ir pats mačiau mūsų Baltojojo gulbėj (Rotušėj) patį autorių deklamuojant. Viešpatie, kaip įtaigu ir didinga! Joks aktorius taip nepadeklamuos.

– A, pala, va, žiūrėk – toks anarchosindikalistas Kazys Boruta sako: "Beržai, žali beržai baltuose marškiniuose, o aš su perplėšta širdim ant vėjų kankinuosi". Gražu, tragiška, bet labai lietuviška.

– Aha, kas gi dar čia man guli ant liežuvio? Va,

Branys Raila. Tai didelis reksnys, bet talentingas bernas. Poetas iš jo bus ar nebus – matysim. Bet publicistas jis puikus.

– Beje. Moteris taip jau mes ir būtume užmiršę. Bačinskaitė. Rami mergiotė, bet ciliuoja gražiai. Ir talentas retas. Tik va, susipainiojo, ir gaila, kad ne savame undaroke. Čia, matyt, mūsų idealistai prasnauodė...

– Dar prisiminiau, tik jau ne poetę, o prozaikę – Nėlę Mazalaite, mažai girdėtą. Ale gražiai rašo, tegul ir kiek simboliškai. Bet tai ne griekas. Svarbu – talentas.

– Žinai, Kazimier, išsišnekėjau, rūpi ir kiti jaunieji, čia mano nepaminėti, bet gal tegul jau jie liks kitam kartui.

Mat mane bara ir viena "srovė", ir kita "srovė". Kam esą aš, ieškodamas "deimančių", priešneku nebūtų dalykų. Aš sakau jiems: jei tu nori būti kataliku – būk. O jei nori būti laisvamaniu – irgi būk. Esi patriotas – gerai. Esi bolševikas – tavo reikilas. Svarbu, kad tu ne padlecas, – pabrėžė.

Vaižgantas labai rūpinosi jaunaisiais kūrėjais: rašytojais, poetais, aktorais ir kt. Ir kai kas nors iš jų suklydavo, labai sielodavosi ir stengdavosi suklydusiam padėti. Daug kam ir mecenatu būdavo. Jo kambario durys ir net kišenės visiems buvo atviros. Kitą kartą dėl tokio savo altruizmo ir graužaties turėdavo. (bus daugiau)

PAGALIAU MONOGRAFIJA APIE ŽALGIRĮ

Turbūt nedaug buvo svarbių įvykių viduramžinėje Lietuvos istorijoje už 1410 pintas asmenvardžių ir vietometų Žalgirio mūšį. Gal tik vardžių rodyklėmis, santraukomis ir komis rusų ir vokiečių kalbomis ir nepaprastai gausia ir idomia ikonografinė medžiaga (net 32 nenumuruoti puslapiai).

Mečislovas Jučas senesnės kartos istorikas (g. 1926 m.), jau po II pasaulinio karo studijavo istoriją Vilniaus universitete baigė 1951 m.), 1976 m. gavo istorijos daktaro laipsnį. Parašė keletą studijų iš viduramžinės ir vėlesnės Lietuvos istorijos ir padėjo parengti keletą istorinių šaltinių leidinių. Nors aplamai jis stengiasi atsiriboti nuo vadinamos marksistinės – lenininės metodologijos (pavyzdžiui, jo veikale nėra nei vienos Markso bei Lenino citatos, kas seniau buvo tiesiog mallum necessarium kiekvienoje istorinėje studijoje), tačiau kai kurie tos metodologijos pėdsakai dar matosi.

Teisingai autorius pastebi, kad naujų istorinių šaltinių apie Žalgirio mūšį jau neberandama (31 p.) ir jų greičiausiai nebus daugiau surasta. Tačiau tai nereiškia, kad dėl to nebūtų įmanoma apie tą didįjį karą ką nors naujo pasakyti. Tuos pačius istorinius šaltinius kiekvienas istorikas skirtingai inter-

Pagaliau praeitais metais sausilaukėme Mečislovo Jučo monografijos ŽALGIRIO MŪŠIS (Vilnius, "Mokslas", 1990, 175 p.). Joje pateikiama plati ir išsami istoriografijos ir istorinių šaltinių apžvalga. Truputį nustebau ten radęs paminėtą net ir poeto Kazio Binkio straipsnį apie

(Perkelta į 6 psl.)

PAGALIAU MONOGRAFIJA APIE ŽALGIRI

pretuoja ir skirtingų išvadų prieina. Galbūt daugiausia ginčų kilo dėl vadinamo "Vytauto manevro" ir apamai dėl Lietuvos kariuomenės vaidmens tame mūšyje. Didingai Vytautą Didįjį atvaizdavo XIX a. lenkų dailininkas Jonas Mateika (1838-1893) savo paveiksle "Griunvaldo mūšis". Tuo tarpu minėtasis lenkų istorikas Kučinskis beveik visiškai sumenkina ne tik paties Vytauto, bet ir apamai lietuvių vaidmenį tame didžiajame kare.

M. Jučas, išanalizavęs įvairias nuomones dėl Vytauto vaidmens ir dėl labai problematiško jo vadovaujamos lietuvių kariuomenės pasitraukimo iš mūšio lauko, priėjo išvados, kad tai buvo "Vytauto numatytas Jogailai žinomas manevras", kuris visiškai pasisekė ir net "nulėmė pergalingą mūšio pabaigą" (115 p.). M. Jučo nuomonė šiuo klausimu daugmaž sutinka ir su minėto švedų istoriko Ekdahl'io nuomone, pareikšta jo straipsnyje apie Tanenbergo mūšį (Zeitschrift für Ostforschung, 1963) ir vėliau pasirodžiusio je jo knygoje.

Tokių smarkių nesutariamų buvo ir bus. Ir tai nieko blogo. Kaip patys istoriniai šaltiniai piešia nevienodai Žalgirio mūšio paveikslą, taip, suprantama, ir istorikai nevienodai apie jį rašė ir rašys. Reikėtų tik vengti istorinės polemikos, ypač implikuojant, kad tokie nesutariai atsiranda tik dėl to, kad vienas istorikas yra lenkas, kitas vokiečių, trečias lietuvis. Dar daugiau reikėtų vengti apie ano meto įvykius kalbant naudotis šių laikų galvojimo kategorijomis. Deja, to kartais neišvengia ir čia recenzuojamo veikalo autorius. Pavyzdžiui, keistokai skamba kad ir tokia jo išvada: "Žalgirio mūšis lieka tautų atmintyje ne tik kaip narsaus pasipriešinimo grobikams, bet ir kaip tautų vienybės pavyzdys. Papročiais ir tradicijomis artimos tautos sužlugdė feodalinę grobikišką vokiečių riterių valstybę" (25 p.). Kažin ar anų laikų vokiečių feodalai, dargi katalikai, buvo didesni grobikai negu lietuvių, lenkų, rusų ar totorių ("skitų") feodalai? Užtenka tik pasiskaityti labai

gražiai Leono Valkūno išverstą Alberto Vijūko-Kojelavičiaus Lietuvos istoriją, kad pamatytum, jog lietuvių lygiai gerai sugebėjo savo priešus" niokoti ugnimi ir kalaviju".

Girdėtis, tas M. Jučo veiklas verčiamas ir norimas išleisti anglų kalba. Idėja labai gera, tik reikėtų surasti rimtą universitetinę leidyklą. Mūsų istorikai čia Amerikoje galėtų patarpininkauti. Tačiau pirma dar reikėtų tą veiklą labai rūpestingai peržiūrėti, kad nelietuviui skaitytojui nekristų į akis jo šališkumas. Man atrodo, didžiausia bėda su visais mūsų istoriniais rašymais yra ta, kad jie rašomi tik lietuviui skaitytojui, visiškai nekreipiant dėmesio, kaip į tą rašymą pažiūrės Lietuvos kaimynai ir nekaimynai. Tas pat atsitinka ir su mūsų istorijos vadovėliais.

Jau XVII amžiaus prancūzų rašytojas prelatas Feneion'as (1651-1715) labai teisingai yra pasakęs: "Geras istorikas nepriklauso nei jokiam laikui, nei jokiam kraštui; nors ir mylėdamas savo tėvynę, jis jos neliaupsina."

Idomu, kad ir truputį anksčiau už jį gyvenęs A. Vijūkas-Kojelavičius (1609-1677) išvengs tokio savo tautos liaupsinimo.

Nepriklausomos Lietuvos istorikai (Ignas Jonynas, Adolfas Šapoka, Zenonas Ivinskis ir kiti) jau buvo pradėję dėstyti Lietuvos istoriją pagal garsiąją vokiečių istoriko Leopoldo Rankės (1795-1886) formulę: "wie es wirklich gewesen" ("kaip iš tikrųjų buvo"). Reikia tikėtis, kad dabartiniai Lietuvos istorikai, kurie taip ilgai buvo verčiami laikyti absurdiškos marksinės-lenininės metodologijos, vėl grįš į tą Nepriklausomos Lietuvos istorikų kelią. Ypač svarbu rašant savo krašto istoriją turėti omenyje, kaip į ją pažiūrės mūsų kaimynai. Turbūt nereikia nei sakyti, kad toks objektyvumas yra būtinas, leidžiant veiklą anglų ar kuria kita kalba.

Nežinau, ar angliškoje to M. Jučo veikalo laidoje būtų reikalingos tos be galo gausios šaltinių ir istorinės literatūros nuorodos. Tai tik smarkiai pabrangintų jo išleidimą, o gal ir apsunkintų jo skaitymą. Istorinis veiklas turi būti ne tik teisingai, bet ir įdomiai parašytas. Tik tokie veikalai susilaukia didesnio populiarumo ir įvertinimo.

Vincas Trumpa

VASARIO 16-sios RUOŠA

MINĖJIMAS CLEVELANDE

1990 metų Vasario 16-sios minėjimo proga Clevelande paskaitininkas William J. H. Hough užbaigė savo paskaitą:

"Gerbiamosios ir gerbiemieji, Lietuvos ateitis nebus apspręsta už dviejų metų. Ji bus apspręsta kelių mėnesių laikotarpyje 1990 metais. To dėl aš raginu visus sujungtom jėgom posityviai veikti remiant Lietuvos, Latvijos ir Estijos sugrįžimą į laisvą nepriklausomų savistovių tautų šeimą."

1990 kovo 11 d., po trijų savaitžių nuo minėjimo datos, Lietuva pasiskelbė nepriklausoma. Okupanto dėka ir šian dien tebėra priespauda ir kraujo praliejimai. Mūsų vilys, kad didžiosios demokratinės valstybės parems Lietuvos nepriklausomybės žingsnį, išsklido kaip ryto rūkas.

Praėjus metams, nuo pasakutinio minėjimo, Clevelando ir apylinkių lietuvių kviečiami gausiai atsilankyti į šių metų Vasario 16-sios minėjimą, kuris įvyks 1991 m. vasario 17 d., 4 val. po pietų Dievo Motinos parapijos salėje. Minėjimo rengėjams, ALT'ui ir JAV LB Clevelando apylinkėi, pavyko susitarti su dviem kalbėtojais, kuriems dabartiniai įvykiai Lietuvoje yra labai gerai žinomi.

VIKTORAS NAKAS, Lietuvių Informacijos Centro Washingtono skyriaus vedėjas, gimė 1954 metais Detroite. 1976 metais įsigijo bakalauro laipsnį politinių mokslų ir istorijos srityse. 1981 George Washington universitetas jam suteikė magistro laipsnį Rusijos istorijos srityje. Nuo 1977 metų Viktoras Nakas gyvena Washingtone.

Jis yra specialistas Lietuvos reikaluose. Tais klausimais yra kalbėjęs, rašęs spaudoje ir dalyvavęs įvairiose televizijos programose. Jis yra vienas iš vertėjų Lietuvos atstovams besilankantiems pas JAV prezidentą ar kitose valstybinėse įstaigose.

1990 birželio mėnesį Kopenhagoje koordinavo bandymus Lietuvai dalyvauti CSCE konferencijoje. Viktoras aktyviai reiškiasi lietuvių visuomeniniame gyvenime. Jis būdamas LIC vedėju Washingtono, turi artimus ryšius su Lietuva.

PAUL A. GOBLE, specialus JAV Valstybės Depar-

tamento asistentas sovietų tautybių ir Pabaltijo valstybių reikalams. Jis yra baigęs studijas Ohio Miami universitete ir University of Chicago.

Paul A. Goble, prieš užimdamas dabartines pareigas, buvo specialus asistentas sovietų tautybės Valstybės Departamento Bureau of Intelligence and Research, redagavo Soviet Nationalities Survey. Po to sekė direktoriaus tarnyba Radio Liberty įstaigoje Munchene.

Šiuo metu jis yra Baltic desk officer ir paruošia medžiagą JAV vyriausybės nariams apie sovietinių tautybių problemas. Tuo klausimu yra paskelbęs nemažai straipsnių.

Todėl, Vasario 16-sios minėjimo proga Clevelando lietuvių turės progos išgirsti kalbant du asmenis, kurie yra artimai susipažinę su dabartiniais Lietuvos reikalais.

Dalyvausime patys ir paraginkime visą jaunąją kartą gausiai dalyvauti šiame minėjime.

P. Joga

PHILADELPHIOJE

Š.m. vasario 17 d., sekmadienį įvyks iškilmingas Lietuvos Nepriklausomybės dienos minėjimas Philadelphijoje, kurį rengia LB Philadelphijos apylinkės valdyba. Minėjimas prasidės mišiomis šv. Andrejaus bažnyčioje.

Oficialioji minėjimo dalis vyks Philadelphijos Lietuvių Namuose, pradžia 2 val. po pietų. Pagrindinę kalbą pasakys Pasaulio LB pirmininkas dr. V. Bieliauskas. Minėjime dalyvaus miesto ir valdžios atstovai.

Meninėje minėjimo dalyje skambės lietuvių liaudies dainos, kurias atliks Philadelphijos lietuvių liaudies dainų kvartetas: B. Krokys, B. Karinskienė, R. Krokytė, J. Karinskis.

Po minėjimo galėsime pasivaikinti užkandžiais, pabendrauti.

R.R.

CHICAGOJE

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBOS (ALTO) Chicago skyriaus rengiamas Lietuvos Nepriklausomybės minėjimas įvyks vasario 16-17 dienomis šia tvarka: vasario 16 d., šeštadienį, 12 val. bus iškeltos vėliavos prie Laisvės Kovų paminklo Jaunimo (Nukelta į 7 psl.)

Taupa

Lithuanian Credit Union
Lietuvių Kredito Kooperatyvas
767 East 185th Street
Cleveland, Ohio 44119
(216) 481-6677

Įsikūręs Nuosavuose Namuose

Taupykite ir Skolinkitės vieninteliame lietuvių kredito kooperatyve Ohio valstijoje.

Darbo Valandos:

Antradieniais--ketvirtadieniais nuo 9:00--4:00 p.p.
Penktadieniais nuo 9:00--6:00 v.v., Šeštadieniais nuo 9:00--3:00 p.p.
Sekmadieniais nuo 11:00--12:00 p.p. (DMNP parapijos patalpose)

Visi Bankiniai Patarnavimai

Mokame Aukštesnius Nuosimčius Už:

Taupyimo Skaitytas, Certifikatus, IRA, Čekių Skaitytas, ir t.t.

Skoliname Geriausiomis Išsimokėjimo Sąlygomis:

Asmeniniams Reikalams, Automobilių ir Laivų Pirkimui, Namų Remontui (Home Equity), Namų Pirkimui (Mortgages)

Parduodame pinigines perlaidas (Money Orders), Traveler's Checks, Priimame telefono, elektros, šildymo, ir vandens skaitytas, Buckeye Cards, Notaro patarnavimai, U.S. Savings Bonds, ir t.t.

*** Klekviena taupomoji sąskaita federalinės valdžios ***
apdrausta iki \$100,000.

Mūsų Tikslas: Ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas.

CLEVELANDE ir apylinkėse

• **ALT S-GOS CLEVELANDO SKYRIAUS** metiniame susirinkime sausio 20 d., kuriam pirmininkavo Algis Matulionis ir sekretoriaus Anastazija Mackuvienė, buvo išrinkta nauja valdyba: Tauras Juodvalkis, Algis Matulionis, Erlandas Petrūnas, Antanas Smetona ir Paulius Vaitiekūnas.

• **VASARIO 3 d.** vakare atskrido iš Klaipėdos prof. Gediminas Pūrys. Jis "Čiurlionio" ansamblį parengs ateinančiai Dainų Šventei Chicagoje.

• **SAUSIO 27 d.** Dievo Motinos parapijos bažnyčioje buvo atnašaujamos šv. mišios už žuvusius ir sužeistus pabaltiečius. Šv. mišiose dalyvavo lietuviai, latviai, estai ir ukrainiečiai su vėliavomis ir palyda.

• **KELIONĖS Į LIETUVĄ** Travel Agents International kartu su Finnair oro linija ruošia dvi specialias ekskursijas į Lietuvą. Pirmoji grupė – maldininkai, lydi-

mi Dievo Motinos parapijos klebono kun. G. Kijausko, S.J. išvyksta birželio mėn 25 d. ir grįžta liepos mėn 10 d.. Toji maldininkų grupė, be rods tai būtų pati pirmoji tokia grupė, vykstanti į Lietuvą. Ji lankys įvairias Lietuvos šventoves, o ypatingai žinomas Šv. Marijos garbimo vietas: Vilniuje, Žemaičių Kalvarijoje, Šiluvoje ir Pažaislyje. Grupė apsistos Kaune.

Antroji ekskursija ruošiamą IV-ją Pasaulio Lietuvių sporto šventę. Grupė išvyks liepos 25 d. ir grįž rugpjūčio mėn. 9 d. Grupė apsistos Kaune, kur įvyks šventės atidarymas liepos 27 d.

Varžybos vyks įvairiuose Lietuvos miestuose, šventės uždarymas bus Vilniuje, rugpjūčio mėn. 4 dieną. Bilietai į įvairias varžybas ir transportacija bus parūpinta vietoje. Dėl smulkesnių šių ekskursijų žinių skambinkite (216) 991-3321, Ritai Staškutei.

CHICAGOJE

Centro sodelyje. Ceremonijas praves Aukštesniosios Lituanistinės mokyklos direktorius Juozas Masilionis su savo mokiniais. Visuomenė kviečiama dalyvauti.

Sekmadienį, vasario 17 d. 10 val. ryto vėliavų pakėlimas Švč. Mergelės Marijos gimimo bažnyčioje aikštėje. Vadovaus Vytauto Didžiojo Šaulių rinktinės vadovybė. 10:30 val. ryto iškilmingos pamaldos Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje. Pamaldų metu giedos parapijos choras, Antano Lino vadovaujamas. "Tėviškės" bažnyčioje pamaldos 10 val. ryto, o Ziono – 11 val..

Pagrindinis Lietuvos Nepriklausomybės šventės minėjimas įvyks 2 val.p. pietų Marijos Aukštesniosios mokyklos auditorijoje. Be iškilmingosios dalies bus ir meninė programa, kurią atliks Kr. Donelaičio mokyklų mokiniai. Yra pakviesti keli Amerikos valdžios pareigūnai, kurie tars žodį.

ALTO skyriaus valdyba širdingai kviečia visą patriotinę lietuvių visuomenę gausiai dalyvauti pamaldose ir minėjime. Parodykime kitataučiams, kad esame vieningi ir mokame dirbti.

Organizacijos prašomos dalyvauti su savo vėliavomis, moterys ir mergaitės kviečiamos vilkėti tautiniais drabužiais.

Antanina Repšienė

DETROITE

Lietuvos nepriklausomybės minėjimas Detroito įvyks vasario 17 d. 12:30 val. Dievo Apvaizdos parapijos salėje, 25335 West Nine Mile Rd. Southfield, Michigan. Pamaldos už Lietuvą vyks 10:30 val. ryto Šv. Antano ir Dievo Apvaizdos parapijų bažnyčiose. Organizacijos su vėliavomis dalyvauja pasirinktose bažnyčiose. Minėjime kalbės VLIKO valdybos narys inž. Pilypas Narutis ir J.A.V. Senatorius Carl Levin. Meninę dalį atliks lituanistinė "Žiburio" mokykla, vadovaujama Viktorijos Viskantienės ir tautinių šokių vienetas "Audiny" vadovaujamas Astos Puškoriūtės-Soltis. Aukos renkamos Lietuvos laisvinimui prie visų lietuvių parapijų bažnyčių: Šv. Antano, Šv. Petro, Dievo Apvaizdos ir prieš minėjimą minėtoje salėje.

Detroito ir apylinkių lietuviai kviečiami pamaldose ir minėjime gausiai dalyvauti. Minėjimą rengia Detroito Lietuvių Organizacijų Centras.

V. Bacevičius

Pilėnų tunto skautų komitetas maloniai visus kviečia į tradicinį

UŽGAVĖNIŲ BLYNŲ BALIŲ

1991 m. vasario 9-tą dieną, 7 val. vakare, Clevelando Lietuvių Namuose, 877 East 185 St.

Programą atliks **Laima Šarkaitė ir Tomas Vileikis**. Po programos, šilta vakarienė su tradiciniais Užgavėnių valgiais ir šampanu.

Šokiams gros jaunimo orkestras **Viltis**. Pelnas skiriamas skautų vasaros stovyklai. Įėjimas suaugusiems \$13.00, jaunimui \$7.00. Bilietus platina ir stalus rezervuoja

S. Marytė Puškorienė,
tel. 486-8613.

VINCAS TAMOŠIŪNAS sausio 26 d. Dievo Apvaizdos parapijos salėje susirgo ir greitosios pagalbos buvo nuvežtas į BOTSFORD ligoninę. Į ligoninę su savo automobiliu jį palydėjo Vladas Staškus.

MUZIKAS STASYS SLIŽYS yra kviečiamas į Petersburgą Fl. vadovauti lietuvių chorui ir vargonauti bažnyčioje.

A. Grinius

KANDIDATŲ Į LB TARYBĄ SIŪLYMO TVARKA

Kandidatų į JAV LB Tarybą siūlymo terminas baigiasi 1991 kovo 1 d. (pašto antspaudas).

JAV Lietuvių Bendruomenės taisyklės nustato sekančią kandidatų siūlymo procedūrą:

• Kandidatų į JAV LB Tarybą gali būti kiekvienas ne jaunesnis kaip 18 metų amžiaus, LB apylinkėje registruotas ir LB teises turintis lietuvis.

• Kandidatą ar kandidatus į JAV LB Tarybą JAV

LB apygardos rinkimų komisijai gali siūlyti ne mažiau kaip 10 tos JAV LB apygardos ribose registruotų lietuvių.

• **DĖL TAIKOS PREMIOJOS GORBAČIOVUI** atšaukimo reikia rašyti:

Nobel Peace Prize Committee
Gidske Anderson, Chairman
Drammensveien 19
N-0255
Oslo 2 Norway

Atnaujindami prenumeratą ir kitomis progomis Dirvai aukojo:

J. Vilimas, Chicago	5.00
M. Diehl, Wickliffe	5.00
F. Juras, Cleveland	5.00
A. Janušauskas, De Send	5.00
E. Bliudnikas, Centerville ...	10.00
Prel. J. Kučingis, Los Angeles	25.00
V. Vitkus, Rochester	5.00
S. Ulbinas, Niagara Falls ...	25.00
G. Siliūnienė, Flushing	25.00
O. Žukas, Los Angeles	10.00
E. Trečiokas, Riviera B.	10.00
S. Ignatavičius, Cleveland ...	5.00
Z. Obelenis, Russell	25.00
E. Smilgys, Michigan City ...	10.00
M. Prikockis, Warrington ...	10.00
XY, Cleveland	15.00
P. Matas, Cleveland	5.00
B. Petrošius, Chicago	5.00
Talka, Melbourne	5.00
Br. Zabukas, St. Pet.	10.00
J. Yurkus, Webster	5.00
K. Vilkonis, Anglija	22.00

Visiems aukotojams

nuoširdžiai dėkojame.

JAKUBS AND SON
Laidojimo Įstaiga

Della E., William J. Sr.,

William J. Jakubs Jr. ir

Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street, Cleveland, Ohio 44119

Tel. (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

Sausio 30 Apolonija Šenbergienė ir Ona Mikulskienė atšventė gimtadienį Clevelando Lietuvių namų Gintaro restorane. Susirinko apie 30 artimųjų, draugų ir draugų būrys. Iškilmingiems pietums vadovavo J. Budrienė ir pristatydama gimtadienines. Sveikino ir Vyr. skn. Stefa Gedgaudienė, Pilėnų skautų tuntas, Clevelando skautininkių draugovė ir Z. Dučmanas

Padėkos žodį tarė Ona Mikulskienė. Iš Lietuvos dalyvavo a.a. A. Mikulskio dukterėčia Rūta Talžiušienė ir Irena Chmeliauskienė.

DIRVA

REDAKCIJOS PRANEŠIMAS

Dirvos redakcija, Vilties Draugijos valdybai prašant, kad nenutrūktų ryšiai su skaitytojais, o taip ir persitvarkymo reikalams kiek keičiantis, Dirva išleidžia. Kol bus įeita į normales vėžes, ji gal bus kiek plonesnė pulsapiais.

Apgailestaujant reikia pranešti, kad imigracijos įstaigos Editai Nazaraitei persikelti į Clevelandą, dėl jos anksčiau paduoto prašymo keltis į Los Angeles, o dabar naujai pakeisti persikėlimo vietą, leidimo nedavė.

Vilties Draugijos valdyba deda visas galimas pastangas tuos reikalus naujai pertvarkyti.

KAS TURI TEISĘ DALYVAUTI VASARIO 9 D. APKLAUSOJE

(Washingtonas, 1991 vasario 2. LIC) Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos Infobiuaras iš Vilniaus Lietuvių Informacijos Centrai pasiuntė papildomos informacijos apie tai, kas turi teisę dalyvauti vasario 9 d. nepriklausomybės klausimo apklausoje. Seka infobiuro paaiškinimas.

Balsavimo teises turi Lietuvos piliečiai nuo 18 metų amžiaus. Lietuvos piliečiais yra laikomi Lietuvos gyventojai, kurie Lietuvoje turi nuolatinę gyvenimo vietą, jei jie yra gimę ar irodę, kad bent vienas jų tėvų ar senelių yra gimę Lietuvoje ir nėra kitos valstybės piliečiai. Taip pat asmenys, kurie iki 1989 m. lapkričio 3 d. (tada buvo priimtas pilietybės įstatymas) nuolat gyveno Respublikos teritorijoje ir turi čia nuolatinę darbo vietą arba nuolatinį legalų pragyvenimo šaltinį. Šie asmenys per du metus nuo šio įstatymo įsigalėjimo laisvai apsisprendžia dėl pilietybės.

(LIC)

Skaitykit ir platinkit
DIRVA

ŽURNALISTŲ DĖMESIUI

• LIETUVIŲ ŽURNALISTŲ SAJUNGOS CENTRO VALDYBOS naujos kadencijos rinkimams nebuvo pasiūlyta naujų kandidatų pavardės. Todėl dabartinė LŽS-gos valdyba lieka dar vienai kadencijai – trims metams. Valdybos sudėtis dabar yra tokia... pirm. R.K. Vidžiūnienė, vicepirmininkai Vladas Bakūnas ir Ignas Medžiukas, sekretorius Vytautas Šeštokas ir išdininkė Rūta Sakienė. Kandidatų lieka Vladas Gilyas. Adresas: 23500 Via Galera, Valencia, CA. 91355.

• "LIETUVIS ŽURNALISTAS" NR. 16-TAS pagaliau paruoštas išsiuntinėjimui nariams ir prenumeratoriams. Gavusieji prašomi atsilyginti, nes kitų pajamų Sąjunga neturi. Taip pat Sąjungos nariai prašomi ta pro-

ga prisijusti ir savo telefono numerį, kad esant reikalui galėtume skubiai susisiekti.

• ŠIŲ METŲ LIETUVIŲ FONDO ŽURNALISTO PREMIJAI skirti komisijoje maloniai sutiko dalyvauti šie asmenys: Pranas Garšva, buvęs Dirvos red. Balyš Gaidžiūnas ir žurnalistas Stasys Garliauskas. Kandidatų pavardės nariai gali siūlyti centro adresu, arba tiesioginiai komisijos nariams.

Skaitykit ir platinkit
DIRVA

• ROMAS PUKŠTYS, TRANSPAK firmos savininkas, praneša, kad vėl važiuoja į Lietuvą vasario mėn. pradžioje.

P pinigai pervedami doleriais jūsų gimimams.

Pigiai perkami nauji automobiliai.

Atsiskaityti iki vasario 6 d.: TRANSPAK, 2638 W. 69th St., Chicago, IL 60629. Tel. (312) 436-7772.

(1-2)

Pulkininkui

VIKTORUI SUTKUI

mirus, jo žmoną VERONIKĄ ir visus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime

Juozas N. ir Regina
Glebai

A. A.

JONUI ADOMAIČIUI

mirus, jo žmonai Onutei reiškiame gilią užuojautą liūdesio valandoje.

Rimas ir Emilija
Šilgaliai

DIDŽIAUSIA PETICIJA

(Atkelta iš 3 psl)

ta pacia didžiausia peticija, kokia yra buvusi pasaulio istorijoje. Parade žygiavo 1000 narių ir rėmėjų. Britų "Guinness Book of Records" (nepaprastų rekordų knyga) 1989 metų laidoje užregistravo šį laimėjimą.

Ta proga prof. Plinio Correa de Oliveira paskele spauldoje didelius skaičius žmonių, prisidėjusių prie TFP vajeaus. Jis rašo: "Tai reiškia, kad už Lietuvos yra dar ir kita Lietuva, išsibaciusi įvairiuose pasaulio kraštuose ir nebesusidaranti vien tik iš lietuvių, bet iš visų tų, kurių širdyse yra ši šauni Baltijos tauta. Jie visi už ją, nes ji yra gyvas kovos dėl prigimties teisių pavyzdys. Užtat TFP pakėlė balsą visame pasaulyje, šaukdamas sovietinei galybei: ne, ne ir ne!"

Spalio mėnesį 20-ties kraštų galutiniai rezultatai prašoko 5 milijonus parašų.

LIETUVOS MINISTERIS
DĖKOJA SAMBŪRIUI

"Tai yra pati reikšmingiausia vakariečių parodyta moralinės paramos iniciatyva", – šiais žodžiais baigiamas Lietuvos užsienio reikalų ministerio Algirdo Saudargo laiškas, rašytas birželio 10 dieną ir pasiųstas Juan Miguel Montes, TFP įstaigos

direktoriui Romoje. Tame laiške Lietuvos ministeris dėkoja už TFP paramą ir pranešimą, kurį Romos skyrius pasiuntė jam, taipgi ir Aukščiausiosios tarybos pirmininkui Vytautui Landsbergiui. Jis rašo: "Prašu perduoti atskirą padėką prof. Plinio Correa de Oliveira, Brazilijos TFP pirmininkui V. Landsbergio ir mano paties vardu už paramą Lietuvos nepriklausomybės įgyvendinimui. Jūsų darbas yra reikiamu laiku ir mus paskatinantis laikytis šiomis sunkiomis mūsų kraštui dienomis."

Ministeris taipgi dėkojo visiems TFP skyriams įvairiuose pasaulio kraštuose. Taip pat labai malonų padėkos laišką parašė Lietuvos AT užsienio reikalų komisijos pirmininkas Emanuelis Zingeris per TFP skyrių Romoje profesorius Plinio Correa de Oliveira ir visiems TFP darbuotojams.

Skaitytojai, kurie norėtų parašyti TFP sambūriui ar jam kaip nors parašų rinkimo vajeaus reikalais padėti, prašome rašyti / susiršti šiais adresais: TFP Bureau in Rome at Via Castelli 13, int. 7,00197 Rome, arba Canadian TFP in Toronto – P.O. Box 973, Station "A", Toronto, Ont. M5W 1G5.

A. Kalvaitis

AMERICAN EXPORT-IMPORT INC.
Chicago, Ill. 60441, U.S.A.

Canadian European Export-Import Co.
404 Roncesvalles Ave., Toronto, Canada M6R 2M9
Tel. (416) 534-3860, Fax (416) 533-4910

Siunčiame siuntinius į Ukrainą, Lietuvą, Latviją, Estiją, Gudiją, Moldaviją, Krymą, Leningradą, Maskvą

Tikra naujiena – niekad nebuvo taip daroma

- Garantuotai žemiausios kainos, siuntinius pristatome į namus – patikimas, patikrintas patarnavimas.
- Visos kainos įskaitomos į persiuntimą, gavėjas nieko nemoka.
- Siunčiame naujų ar senų drabužių siuntinius, nemažesnius 5 kg ar 12 svarų.
- Siunčiame maisto siuntinius – reguliariai ar skubiai, pristatoma per 2-3 savaites.
- Persiunčiame pinigus – tiesiog iš rankų į rankas jūsų norimam asmeniui.
- Pasiunčiame gėles.
- Besilankantiems Kanadoje duodame sveikatos draudą (\$121.50 trims mėnesiams).
- Parduodame automobilius visoje Rusijoje.

Esant blogai padėčiai jūsų gimtuose kraštuose, mes mažiname persiuntimo ir patarnavimo kainas JAV, kiek sąlygos leidžia.

Mūsų patvirtinti prekybininkai

R&R INTERPOSTMIR CO.
1055 Broadway,
Buffalo NY 14212
Tel. (716) 894-9820

UKRAINIAN GIFT SHOP
11758 Mitchell, Hamtramck
MI 48212, Detroit
Tel. (313) 892-6563

BOMAR INC.
4754 1/2 W. Belmont Ave.
Chicago 60641 (ILL)
Tel. (312) 736-3136

UNIPOL TRAVEL
8831 49th St., Pinellas Park
Florida 34656
Tel. (813) 544-8700

UNIVERSAL TRAVEL
4117 Bee Ridge Rd., Sarasota
Florida 34233
Tel. (813) 377-9025

PIAST ENTERPRISES LTD.
121 Roncesvalles Ave.
Toronto, Ontario M6R 2K9
Tel. (416) 531-8786

ARKA LONDON
680 Dundas St. E.
Tel. (519) 438-5271

BIG WIN CENTER
760 Brant St.,
Burlington, Ontario
Tel. (416) 639-7547

KAZAN TRADING CO.
83 Shanley St.
Kitchener, Ont.
Tel. (519) 743-7653

SILESIA CO.
37 Hellems Ave.,
Welland, Ontario
Tel. (416) 734-4487

TRAVEL • AGENTS • INTERNATIONAL

Van Aken Center, 20320 Farnsleigh Rd., Shaker Hts, OH 44122

Atliekame visus pavienių bei grupinių kelionių patarnavimus
* Lėktuvais * Laivais * Traukiniais * Autobusais

Kelionės į Lietuvą: jeigu ruošiatės kelionei į Lietuvą, ar laukiate giminių iš Lietuvos – parūpinam geriausiomis sąlygomis lėktuvo bilietus ir padedam sutvarkyti visus kitus kelionės reikalavimus.

Visais kelionių reikalais skambinkite agentūros atstovei
RITAI STASKUTEI, • telefonas: 991-3321